

CASUS UIT DE PRAKTIJK

Drinkwater oorzaak ijzervergiftiging

Bij sectie op paarden constateerde GD in de laatste vijf jaar in zestien gevallen ijzervergiftiging als acute doodsoorzaak. Dit blijkt ook uit de volgende casus waar in wordt gegaan op de plotselinge dood van twee paarden.

In een groep van vier paarden die samen in een weide stonden stierven plotseling, zonder duidelijk acute ziektesymptomen, twee van de vier dieren. Om te kijken of de doodsoorzaak te achterhalen was, werd één van deze twee paarden bij GD onderzocht. Dit paard bleek in de lever uitgebreide verbindweefseling te vertonen. Er werd, gezien de plotselinge sterfte van niet één, maar twee dieren, onder andere gedacht aan ijzervergiftiging als mogelijke doodsoorzaak. Daarom werden de lever

en nieren aanvullend onderzocht op de aanwezigheid van zware metalen.

Het ijzergehalte in de lever van het paard bleek wel tien keer hoger dan de norm: 35040 milligram per kilogram weefsel (mg/kg ds), waar dit onder de 3000 mg/kg hoort te blijven. Om overmatige stapeling van ijzer in de lever bij de andere paarden op het bedrijf te voorkomen is de dierenarts gaan zoeken naar de oorzaak. Dit bleek, zoals vaker het geval is, het drinkwater te zijn. Dit bevatte 33,45 mg/L ijzer, ruim 66 keer meer dan de norm voor gezond drinkwater voor paarden (< 0,50 mg/l). In dit geval werd het drinkwater voor de paarden uit een eigen bron (puls van 12 meter diep) gehaald.

Nederlandse grond bevat van nature veel ijzer. Als water wordt opgepompt met een puls die dieper

dan 100 meter gaat blijkt er nauwelijks risico op een hoog ijzergehalte. Maar als water uit ondiepere lagen wordt gehaald, zoals hier het geval was, is dat risico veel groter. Water uit een eigen bron of de sloot kan daarom snel te veel ijzer bevatten. Dit kan een risico voor paarden zijn; ze nemen het ijzer heel efficiënt in de darmen op en dit wordt gestapeld in de lever. Uiteindelijk gaat de lever minder werken, wordt het paard ziek (vermageren, sloom, dorre vacht) en kan het zelfs sterven.

Het is dus verstandig drinkwater voor paarden, als dit uit een sloot of eigen bron komt, te testen op kwaliteit en de aanwezigheid van zware metalen. Bij GD is dit onder andere mogelijk met het zware metalen-pakket, waarin behalve op ijzer ook op arsenen, cadmium, chroom, koper, nikkel, lood, ijzer en zink wordt getest. ●

HELPDESK PAARD VOOR DIERENARTSEN

Bent u dierenarts en wilt u graag advies of acute informatie over infectieziekten bij paarden? Neem dan contact op met de Helpdesk Paard via 0900-7100 (optie 5). Dit centrale telefoonnummer is opgezet voor en door dierenartsen. Het biedt de sector tevens de mogelijkheid om informatie uit het veld snel te bundelen en, indien nodig, direct stappen te ondernemen. Bij verdenkingen van aangifteplichtige infectieziekten (zoals opgenomen in art. 15), dient u primair contact op te nemen met de NVWA. De Helpdesk Paard is bereikbaar op werkdagen tussen 15.00 en 17.00 uur. U krijgt dan direct een specialist van GD of de Faculteit Diergeneeskunde (FD) aan de lijn.

SAMEN WERKEN AAN DIERGEZONDHEID

Samen werken aan diergezondheid. Dat is het motto van GD. Daarom zijn bij de sector paard internist Linda van den Wollenberg, toxicoloog Guillaume Counotte, viroloog Kees van Maanen en accountmanager Emiel Schiphorst bereikbaar voor practici. U kunt bellen met vragen over paardengezondheid, interpretatie van uitslagen en in te zetten onderzoeken. Zij kunnen u ook informeren over nieuwe testen, pakketten en andere actuele zaken. Meer informatie vindt u op www.gddiergezondheid.nl, of bel 0900-1770 (optie 5).

Linda van den Wollenberg, internist

Guillaume Counotte, toxicoloog

Kees van Maanen, viroloog

Emiel Schiphorst, accountmanager